

Samråd i MPU d. 16. september 2009– spørgsmål BU

Spørgsmål:

”Hvad agter regeringen at gøre, for at fokus i forberedelsen op til klimatopmødet i forhold til de fattigste udviklingslande ændres, så den foruden fokus på klimatilpasning også kommer til at handle om den mere udviklingspolitiske og positive dagsorden om at skaffe energi til de 1- 2 milliarder mennesker, der i dag er uden adgang til elektricitet?”

Den generelle
forhandlingslinie

Tak for jeres spørgsmål. Jeg vil gerne først helt overordnet bemærke, at regeringen er meget opmærksom på hvordan udviklingslandenes muligheder for økonomisk vækst indgår i klimaforhandlingerne. Forhandlingerne tegner sig lige nu således, at der i særlig grad er fokus på finansieringsdiskussionen. Jeg vil her gerne

understrege, at Danmark presser hårdt på for at drive disse forhandlinger fremad. Det er afgørende for, at der kan tages hensyn til udviklingslandenes vækst, og - i særlig grad – for at understøtte fremgang i de fattigste lande.

Udviklingsministeren vil så følge op i forhold til den særlige indsats som Danmark gør for at styrke udbredelse af energi - og dermed også elektricitet – til de der lever i fattigdom.

Klimatiltag og energi-effektivisering

Lad mig slå fast, at der ikke er en modsætning mellem at tage de nødvendige skridt på klimaområdet og så økonomisk vækst og social udvikling i de fattigste lande. Det er faktisk kernen i Klimakonventionen, hvor et bærende

princip lyder, at klimatiltag skal tage højde for at ”... economic development is essential for adopting measures to address climate change.” Her citeret fra Artikel 3 – men hensynet til udviklingslandenes vækst går igen flere steder i konventionen.

Landene bliver
gradvist mere
energieffektive

I praksis er klimatiltag og udbredelsen af energi og elektricitet til de fattigste tæt knyttet sammen. Det er nødvendigt for de fattigste lande at vælge energieffektive løsninger – for ellers vil de simpelthen ikke få råd til at udbygge deres forsyningsnet tilstrækkeligt. Der er et meget stort potentiale i energieffektivisering – både inden for gruppen af rige lande, og især i udviklingsøkonomierne. Hvis man

sammenligner elektricitetsforbrug pr indbygger i fx Japan – eller Danmark - som er blandt de mest energieffektive økonomier – med forbruget i fx Kina, så er det 3-4 gange højere. Derimod er udledningerne i Kina målt i forhold til økonomisk output ca 8-10 gange større, hvis man vælger almindeligt BNP som enhed. Billedet varierer naturligvis efter land og opgørelsesmetode, men mønsteret er generelt: I takt med at landene bliver økonomisk mere avancerede, vil der opstå et pres for at vælge mere energieffektive løsninger.

Barrierer for energi-effektivisering skal adresseres

Klimatiltag, energieffektivitet og udviklingsmålsætninger kan gå fint i spænd. Men den konkrete udfordring for de fattigste lande er ikke uden

problemer – og her er det vigtigt at en klimaafnale understøtter de behov, som findes i udviklingslandene, så afnalen kan medvirke til at nedbryde de barrierer, der eksisterer i praksis. Energiudbygning i udviklingslandene skal tage højde for den vifte af teknologiske løsninger, der er til rådighed – nu og i fremtiden – så opbygningen af energiforsyning bedst muligt kan sikre klimahensyn og samtidig passer til de enkelte lande.

Eksempel:
Sammenhæng
mellem
udledninger og
økonomisk vækst
– Indien

Hvis vi tager et konkret eksempel – så er der i Indien fortsat 400-500 mio. fattige, som ikke har adgang til elektricitet. Der er forskellige studier med antagelser om BNP, optag af vedvarende energi, energieffektivitets-

forbedringer etc. Men alle viser, at der er behov for en bevægelse mod øget indisk energi-effektivitet. Det hænger tæt sammen med, at Indien kan fortsætte sin økonomiske vækst. Og det har stor effekt, at udviklingslandene får planlagt og implementeret alle relevante reduktionstiltag – som en integreret del af deres udvikling.

Et andet eksempel er konsulentfirmaet McKinsey, der i øjeblikket rejser verden rundt med en såkaldt MAC-kurve – det står for Marginal Abatement Cost. Kurven er et resultat af forskellige analyser af i hvilke sektorer, der i de enkelte lande rummer reduktionspotentialer – og hvad de marginale omkostninger – udtrykt som

\$ pr reduceret tons - vil være ved at gennemføre reduktionstiltag på bestemte politikområder. Inden for elektricitetsproduktion, slår modellen ud med "negative marginale omkostninger" - i de fleste lande - og meget tydeligt på globalt plan. Det er "økonomsprog" for, at investeringer i sektoren er fornuftige og rentable. Her kan de fleste lande med fordel investere selv og lave en god forretning – og det har stor betydning hvilken teknisk løsning man vælger.

Det gælder dog ikke nødvendigvis for de fattigste lande, hvor der er helt andre behov for at rydde barrierer af vejen – og hvor der er behov for både hjælp til egentlig investeringer, og til kapacitetsopbygning og styrket institutionel

kapacitet for overhovedet at have de nødvendige institutionelle rammer. Denne indsats er meget vigtig.

McKinsey's analyser skal tages med et vist forbehold for nogle lande – men mønstret med, at en forbedret effektivitet i energisektorer betaler sig – og i nogen tilfælde endda "betaler for sig selv" er meget entydigt. Der er ganske enkelt mange "lavt hængende frugter" at plukke i den sektor på verdensplan.

Fokus på støtte til udviklingslandene i forhandlingerne

For de bedre stillede udviklingslande vil der være mindre behov for støtte til gennemførelsen af en lange række energiforbedringer – det vil landene selv være parat til at gennemføre egenhændigt og uden støtte.

På nuværende tidspunkt samler forhandlingerne sig om, hvordan udviklingslandenes reduktionstiltag vil kunne registreres og opgøres så indsatsen bliver anerkendt internationalt - og hvordan reduktionsindsatserne skal ses i sammenhæng med at støtte de ekstra udgifter et udviklingsland er nødsaget til at oppebære for at realisere et planlagt reduktionstiltag.

I de fattigste lande vil der imidlertid være behov for at mere støtte - både til kapacitetsopbygningen og de faktiske investeringer til energieffektivisering. Dette er et hovedomdrejningspunkt i de nuværende forhandlinger. I relation til UNFCCC er der etableret særlige fonde til at støtte indsatsen i udviklingslandene

ligesom der gøres en særlig indsats m.h.t. tilpasning til klimaforandringer i alle udviklingslande - med nogen fokus på de fattigste lande (i bl.a. Adaptation Fund). Og indsatsen og mulighederne for at støtte udviklingslandene vil skulle styrkes væsentligt i en ny aftale.

Afslutning:
Verdens fattigste
skal støtte på en
række områder.

Bekæmpelse af fattigdom er et gennemgående hensyn i klimaindsatsen.

Samtidig står de fattigste lande med basale behov – som fx adgang til elektricitet – som skal dækkes via bistand på en lang række områder.

Udviklingsministeren vil nu komme nærmere ind på denne indsats.